

Ο τελευταίος γεωργός (ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γειτονιές-15

Εχεις δίκιο, καπετάνιε. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία για τις σχέσεις Γερμανίας και Τουρκίας. Ειδικά με τη δωρεά των δυο καταδρομικών πλοίων, το «Γκέμπενς» και το «Μπρεσλάου» που έκανε τον περασμένο μήνα η Γερμανία στην Τουρκία. Οι Κεντρικές Αυτοκρατορίες Γερμανία και Αυστρία προτείνουν στην Ελλάδα να συμμαχήσει μαζί τους και ως αντάλλαγμα να της δώσουν εδάφη της Σερβίας από τον αναμενόμενο διαμελισμό της. Επιδιώκουν να οργανώσουν μια αντι-σλαβική συμμαχία (Ελλάδα, Τουρκία, Ρουμανία) ως αντίβαρο στα άλλα βαλκανικά κράτη. Τα πάντα είναι αβέβαια. Υπάρχει στη μέση η Αγγλία με το στόλο της στη Μεσόγειο και σ' όλα τα λιμάνια μας. Έπειτα, πιστεύω ότι ο Βενιζέλος δεν θ' αθετήσει τη Συνθήκη Συμμαχίας της Ελλάδας με τη Σερβία.

- Τι καπνό φουμάρει τώρα ο Βενιζέλος;
- Βρίσκεται σε δύσκολη θέση. Η μόνη συμμαχία που έχουμε σ' αυτούς τους κρίσιμους καιρούς είναι με τη Σερβία. Όμως η Ελλάδα δεν μπορεί να συμπαρασταθεί στη Σερβία χωρίς την υποστήριξη άλλων συμμάχων, Λόγω της αστάθειας και της ανασφάλειας που επικρατεί, ο Βενιζέλος εισογήθηκε ουδετερότητα σαν προσωρινό μέτρο. Ιδεολογικά ανήκει στην Αντάντ αλλά βολιδοσκοπεί την κατάσταση. Η σύναψη μιας συμμαχίας πρέπει να εξασφαλίζει οφέλη για την Ελλάδα. Δυστυχώς οι Αγγλογάλλοι, προς το παρόν, προσπαθούν να δελεάσουν με το μέρος τους την Τουρκία και τη Βουλγαρία, ενώ η Ρωσία κάνει το παν να πάρει τη Βουλγαρία με το μέρος της. Να δούμε τι θα προκύψει και απ' τα μέτωπα του πολέμου. Οι νίκες και οι ήττες θα επηρεάσουν τις πολιτικές τους θέσεις και διαθέσεις. Επίσης, ο βασιλιάς μας εγκαινίασε σύστημα «απολύτου ουδετερότητας» για να καμουφλάρει την αφοσίωσή του στον αυτοκράτορα της Γερμανίας.

- Έχουμε στη μέση και τους συμπεθέρους. Η βασιλισσά μας η Σοφία είναι αδερφή του Κάιζερ.

- Βεβαίως, καπετάνιε, συνέχισε ο Πέτρος. Η συγγένεια μετράει. Επίσης ο βασιλιάς Κωνσταντίνος παρακολούθησε μαθήματα στη στρατιωτική Ακαδημία του Βερολίνου, οι παιδικοί του φίλοι, ο Γεώργιος Στρέιτ και ο Νικόλαος Θεοτόκης, σπούδασαν στη Γερμανία και είναι ακράδαντοι γερμανόφιλοι. Γερμανόφιλος είναι και ο Ιωάννης Μεταξάς. Όλοι αυτοί διοικούν το επιτελείο και επηρεάζουν την πολιτική του βασιλιά.

- Θα μας πάρει και θα μας σπκώσει ο διάβολος εμάς και την Ελλάδα με δυο αντίθετες ηγεσίες, τον Βενιζέλο και το βασιλιά, στην εξουσία του κράτους. Είναι σαν δυο άλογα ζεμένα σ' άρμα. Τραβάει το 'να με πείσμα αριστερά, τραβάει τ' άλλο με πείσμα δεξιά

Ο Κωνσταντίνος με το επιτελείο του μπροστά στο φρούριο των Ιωαννίνων σε φωτογραφία των πρώτων ημερών μετά την είσοδο του ελληνικού στρατού στα Ιωάννινα, στις 22 Φεβρουαρίου του 1913 (Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο).

και τελικά εκτροχιάζεται τ' άρμα. Να φυλάει ο Θεός να μη γίνει κάτι τέτοιο και με την Ελλάδα, σχολίασε ο Ηρακλής.

- Τα πάντα θα εξαρτηθούν από την εξωτερική πολιτική. Σήμερα έχει γεμίσει η Ελλάδα πράκτορες και από τους δυο εμπόλεμους συνασπισμούς. Με άλλα λόγια, γίνεται παράλληλος πόλεμος και στο διπλωματικό μέτωπο, είπε ο Πέτρος.

- Είναι ξέφραγο αμπέλι το κράτος με διχασμένη ηγεσία, πρόσθεσε ο καπετάν Ροκάκης.

*

Ο Στέλιος έγραφε λακωνικά γράμματα και η Νικολέτα τα ερμήνευε ως εκφράσεις δοκιμασιών και στενοχωριόταν. Έλειψε πάνω από δυο μήνες και επέστρεψε απογοητευμένος. Ο ξάδερφός του ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου του ζήτησε συγγνώμη.

- Αλέξανδρε, σου είμαι ευγνώμων για αυτή την αποστολή. Υπνρέτσα σ' αυτά τα μέρη κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων κι ήθελα να δω τις μετέπειτα εξελίξεις σε κείνες τις ματωμένες γειτονιές. Δυστυχώς, όπως γνωρίζεις, η μεταπολεμική ανασυγκρότηση αυτών των Νέων Χωρών είναι πολύ δύσκολη.

- Λοιπόν, τι θα έλεγες για κάνα δυο εβδομάδες ξεκούραση;

- Τέλεια! Μου 'χουν λείψει οι κοπελιές μου. Η Ειρήνη περπατούσε και έλεγε λογάκια. «Μπαμπά!» αναφώνησε. Ο Στέλιος άκουγε πρώτη φορά τη λέξη «μπαμπά» και η καρδιά του ράγισε. Την πήρε στην αγκαλιά και την σπκωσε ψηλά. «Ειρήνη μου! Αστέρι μου!» της ψιθύριζε με μάτια βουρκωμένα. Εκείνη την ημέρα πήρε και η Νικολέτα ρεπό από τη δουλειά της για να τον φροντίσει και να χαρούν σαν οικογένεια τη θαλπωρή της αγάπης τους.

Την Κυριακή, μετά το μεσημεριανό γεύμα,

πρώτος ο καπετάν Ροκάκης ρώτησε.

- Κυρ-δάσκαλε, πώς είναι η κατάσταση στις Νέες Χώρες της Μακεδονίας;

- Δύσκολη. Δεν έχουν βρει ακόμη την ισορροπία τους. Η εγκατάσταση προσφύγων σε μουσουλμανικά χωριά δημιουργεί προβλήματα.

- Μα δεν έφυγαν οι μουσουλμάνοι;

- Έφυγαν αλλά όχι όλοι. Υπολογίζεται ότι ίσως να φτάνουν και μισό εκατομμύριο αυτοί που έχουν μείνει. Αναπόφευκτα, απαιτούνται επείγοντα μέτρα. Εξού και οι εγκαταστάσεις προσφύγων σε τζαμιά, σε τεκέδες και σε βακούφια. Προσβάλλονται οι μουσουλμάνοι και δημιουργούνται εκθρόπτες.

- Δικαιολογημένα. Αν οι μουσουλμάνοι έκαναν κατοχή τις εκκλησιές μας θα πρόσβαλαν τη θρησκεία μας.

- Όταν έφτασα, η επιτροπή μου διηγήθηκε ένα απροσδόκητο πρόβλημα. Είχε γίνει, λέει, εγκατάσταση προσφύγων σε χωριά που θεωρούνταν εγκαταλελειμμένα. Ξαφνικά επέστρεψαν οι κάτοικοί τους, που είχαν φύγει προσωρινά εξαιτίας του πολέμου, και είχαν αναζητήσει καταφύγιο στη Θεσσαλονίκη. Οι μουσουλμάνοι απαιτούσαν τις κατοικίες τους, ενώ οι πρόσφυγες ένιωθαν ότι είχαν δικαίωμα κατοχής εφόσον οι δικές τους στην Ανατολική Θράκη είχαν καταπατηθεί από μουσουλμάνους.

- Και πώς λύθηκε το πρόβλημα;

- Δεν λύθηκε. Επέμβηκε η αστυνομία και έφτασαν στο δικαστήριο. Όμως υπήρξαν και περιπτώσεις που είναι εγκαρδιωτικές. Συμβιβάστηκαν από μόνες τους μερικές μουσουλμανικές οικογένειες με μερικές ορθόδοξες και αποφάσισαν να συγκατοικήσουν προσωρινά μέχρι να βρεθεί η λύση στέγασης. Όμως αυτές οι περιπτώσεις αποτελούν εξαίρεση.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

«Θα μας πάρει και θα μας σπκώσει ο διάβολος εμάς και την Ελλάδα με δυο αντίθετες ηγεσίες, τον Βενιζέλο και το βασιλιά, στην εξουσία του κράτους.»